

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
CARINSKA UPRAVA
SREDIŠNJI URED
KLASA: 011-02/16-03/10
URBROJ: 513-02-1230/1-16-1

UPUTA BR. 10/16

Zagreb, 27. travnja 2016. godine

Na temelju članka 11. Zakona o carinskoj službi ("Narodne novine" br. 68/13, 30/14) i Ovlaštenja ministra financija, KLASA:080-08/16-01/11, URBROJ:513-02-1820/4-16-2 od 22. ožujka 2016. godine, zamjenica ravnateljica Carinske uprave donosi

**UPUTU
O UPORABI POJEDNOSTAVNJENOG POSTUPKA ZAJEDNIČKOG
PROVOZA/PROVOZA UNIJE ZA ROBU KOJA SE PREVOZI ZRAKOM**

Ovom uputom pojašnjava se provedba pojednostavnjenog postupka zajedničkog provoza/provoza Unije za robu koja se prevozi zrakom s pomoću papirnatih dokumenata, do datuma puštanja u uporabu nadogradnje NCTS-a u skladu sa svim zahtjevima Carinskog zakonika Unije i temeljem elektroničkog manifesta, do isteka prijelaznog razdoblja za početak primjene elektroničke prijevozne isprave kao provozne deklaracije.

Uputa se prema potrebi kombinira s „Priručnikom o provožu“ - Dokument TAXUD/A2/TRA/003/2016-EN, DIO VI. Pojednostavnjenja.

1. OPĆE ODREDBE

Pravnu podlogu za primjenu pojednostavnjenog postupka provoza za robu koja se prevozi zrakom čine sljedeći propisi:

- Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10. listopada 2013.- dalje u tekstu: CZU) i sve njene izmjene i dopune (čl. 89., 226.-236.);
- Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 2015/2446 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 343/1, 29. prosinca 2015.- u daljnjem dalje u tekstu: DUCZU) i sve njene izmjene i dopune (čl. 199.);
- Delegirana uredbe Komisije (EU) br. 2016/341 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu prijelaznih pravila za određene odredbe Carinskog zakonika Unije dok odgovarajući elektronički sustavi još nisu operativni i o izmjeni Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 2015/2446 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 69, 15. ožujka 2016. dalje u tekstu: PDUZU; članci. 24., 26., 27., 48., 52.),
- Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 2015/2447 o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i

Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije (SL L 343/558 29. prosinca 2015.- u daljnjem dalje u tekstu: PUCZU), i sve njene izmjene i dopune (čl. 295., 313., 319., i 320.),

- Zakonu o potvrđivanja Konvencije o zajedničkom proвозnom postupku („Narodne novine - Međunarodni ugovori“ br. 4/2012; u daljnjem tekstu - Konvencija o zajedničkom proвозu) i sve njene izmjene i dopune (čl. 44. do 54 i 111 do 112);
- Zakon o provedbi carinskog zakonodavstva Europske unije.

Postupak provoza Unije obavezan je za robu koja nije roba Unije koja se prevozi zrakom samo ako je utovarena i pretovarena u zračnoj luci Unije sukladno članku 295. PUCZU.

Do datumâ nadogradnje NCTS-a iz Priloga Provedbenoj odluci 2014/255/EU (predviđenog za listopad 2019.), za robu prevezenu zrakom primjenjuje se postupak provoza Unije s pomoću **papirnatih** dokumenata iz članaka 26., 29., 46. do 48 PDUCZU kao nastavak pojednostavnjenog postupka za robu koja se prevozi zračnim putem – 1. razina.

Pri uporabi postupaka provoza Unije s pomoću papirnatih dokumenata koji se koriste temeljem odobrenja izdanih prije 1. svibnja 2016. godine i koja vrijede nakon tog datuma, osiguranje nije potrebno. Za odobrenja izdana nakon tog datuma, korisnik postupka mora podnijeti osiguranje.

Do 1. svibnja 2018. postupci provoza Unije na temelju elektroničkog manifesta za robu koja se prevozi zrakom iz članaka 27., 29. i 52. PDUCZU, primjenjuju se na gospodarske subjekte koji još nisu nadogradili sustave za primjenu **elektroničke prijevozne isprave** kao proвозne deklaracije (čl. 233. st. 4. toč. (e) CZU), kao nastavak pojednostavnjenog postupka za robu koja se prevozi zračnim putem – 2. razina.

Do tog datuma postupci iz članaka 27., 29. i 52. PDUCZU smatraju se jednakovrijednima postupku utvrđenom u članku 233. stavku 4. točki (e) CZU te nije potrebno nikakvo osiguranje, u skladu s člankom 89. stavkom 8. točkom (d) CZU.

Uporaba zajedničkog proвозnog postupka nije obvezna prilikom prijevoza robe zrakom što znači da se robu koja se prevozi zrakom može staviti u redoviti postupak provoza. Prilikom uporabe zajedničkog proвозnog postupka u zračnom prometu polaganje osiguranja nije potrebno.

Prilikom uporabe pojednostavnjenja kao proвозna deklaracija koristi se robni manifest. Kod uporabe postupka provoza temeljem papirnatih dokumenata koristi se robni manifest u papirnom obliku, a prilikom uporabe postupka provoza temeljem elektroničkog manifesta koristi se elektronički manifest koji se razmjenjuje sustavom elektroničke razmjene podatka.

Zračni prijevoznik koje namjerava koristiti robni manifest kao deklaraciju za postupak provoza dužan je o tome unaprijed obavijestiti odnosne zračne luke zemalja EU (i/ili zemalja zajedničkog provoza).

Zračna luka utovara je otpremna zračna luka, a zračna luka istovara je odredišna zračna luka.

2. DONOŠENJE ODOBRENJA ZA UPORABU POSTUPKA ZAJEDNIČKOG PROVOZA/PROVOZA UNIJE ZA ROBU KOJA SE PREVOZI ZRAKOM

Odobrenje za pojednostavnjenje proвозnog postupka za robu koja se prevozi zrakom može biti:

1. odobrenje za primjenu postupka provoza s pomoću papirnatih dokumenata,
2. odobrenje za primjenu postupka provoza temeljem elektroničkog manifesta.

Ova odobrenja izdaju se samo pod sljedećim uvjetima:

- nadležno carinsko tijelo smatra da će moći nadzirati primjenu postupka provoza i provoditi provjere bez administrativnih napora nerazmjernih zahtjevima predmetne osobe;
- podnositelj zahtjeva vodi evidencije koje nadležnim carinskim tijelima omogućuju provedbu učinkovitih provjera.

Ako je podnositelj zahtjeva nositelj odobrenja za AEO iz članka 38. stavka 2. točke (a) CZU, smatra se da su ispunjeni zahtjevi utvrđeni u članku 25. stavku 1. točki (d), članku 26. stavku 1. točki (e), članku 27. stavku 1. točki (d), članku 28. stavku 1. točki (d) i članku 29. stavku 1. PDUCZU.

2.1. Odobrenje za primjenu postupka provoza s pomoću papirnatih dokumenata

Ako ispunjava uvjete propisane člancima 26. i 29. PDUCZU, odnosno člancima 45. i 111. Dodatka I Konvencije o zajedničkom provoza, zračnom prijevozniku se, temeljem pisanog zahtjeva, može odobriti prijevoz robe zračnim putem s pomoću papirnatih dokumenata.

2.1.1. Podnošenje zahtjeva za izdavanje odobrenja

Zahtjev za izdavanje odobrenja podnosi se nadležnom carinskom tijelu iz mjesta na kojem se drži ili je dostupna glavna računovodstvena evidencija podnositelja zahtjeva u carinske svrhe (sjedište) i gdje se treba obavljati barem dio radnji koje trebaju biti obuhvaćene odlukom. U Republici Hrvatskoj zahtjev za izdavanje odobrenja podnosi se Središnjem uredu Carinske uprave – Sektoru za carinski sustav i procedure. Zahtjev za izdavanje odobrenja podnosi se u elektroničkom obliku. Međutim do datuma izrade potrebne aplikacije za carinske odluke zahtjev se može podnijeti u pisanom obliku koristeći obrazac iz Priloga 2. ove Upute.

Zračni prijevoznik dužan je u zahtjevu navesti sljedeće podatke:

- oblik manifesta i podatke na manifestu,
- nazive otpremnih zračnih luka uključenih u postupak,
- nazive odredišnih zračnih luka uključenih u postupak.

2.1.2. Izdavanje odobrenja

Odobrenje za primjenu postupka provoza Unije s pomoću papirnatih dokumenata za robu koja se prevozi zrakom može se izdati samo podnositeljima zahtjeva koji ispunjavaju sljedeće uvjete:

- u slučaju postupka provoza Unije s pomoću papirnatih dokumenata za robu koja se prevozi zrakom podnositelj zahtjeva je zračni prijevoznik;
- u slučaju postupka provoza Unije s pomoću papirnatih dokumenata za robu koja se prevozi morem podnositelj zahtjeva je brodarsko društvo;
- podnositelj zahtjeva ima poslovni nastan na carinskom području Unije;
- podnositelj zahtjeva redovito primjenjuje postupak provoza Unije ili nadležno carinsko tijelo zna da može ispuniti obveze u okviru postupka; i
- podnositelj zahtjeva nije počinio teške ili ponovljene povrede carinskog ili poreznog zakonodavstva.

Odobrenje za primjenu postupaka provoza Unije s pomoću papirnatih dokumenata za robu koja se prevozi zrakom ili morem primjenjuje se u državama članicama navedenima u odobrenju. Odobrenje za uporabu provoznog postupka s pomoću papirnatih dokumenata, između ostalog, mora sadržavati:

- oblik manifesta i podatke na manifestu,
- nazive otpremnih i odredišnih zračnih luka uključenih u postupak,
- uvjete uporabe postupka uključujući i zahtjev za uporabu zasebnog robnog manifesta za različite postupke (T1, T2 i T2F),
- napomenu da zračni prijevoznik koje koristi pojednostavnjenje postaje korisnik postupka u postupku provoza, te može obavljati provozne formalnosti vezane za uporabu manifesta kao provozne deklaracije.

Nakon što dobije odobrenje zračni prijevoznik mora carinskom uredu svake navedene zračne luke poslati ovjereni primjerak odobrenja. Izdavatelj odobrenja može poslati carinskim uredima nadležnim za navedene zračne luke ovjerenu kopiju odobrenja.

Popis zračnih luka i nadležnih carinskih ureda svih ugovornih strana Konvencije o zajedničkom prvozu nalazi se u Priručniku o provoza, Dio VI. Pojednostavnjenja, Prilog 8.5. Popis zračnih luka i nadzornih carinskih ureda dostupan je na službenoj web stranici Ministarstva financija - Carinske uprave.

Odobrenje izdano za provozni postupak s pomoću papirnatih dokumenata podnosi se na uvid svaki puta kada to zahtjeva otpremni carinski ured.

Kada zračni prijevoznik želi promijeniti jednu ili više zračnih luka, mora podnijeti novi zahtjev nadležnim carinskim tijelima zemlje u kojoj ima sjedište.

2.2. Odobrenje za primjenu postupka provoza temeljem elektroničkog manifesta

Ako ispunjava uvjete propisane člancima 27. i 29. PDUCZU, odnosno člancima 45. i 112. Dodatka I Konvencije o zajedničkom provoza, zračnom prijevozniku se, temeljem pisanog zahtjeva, može odobriti prijevoz robe zračnim putem temeljem elektroničkog manifesta.

2.2.1. Podnošenje zahtjeva za izdavanje odobrenja

Zahtjev za izdavanje odobrenja podnosi se nadležnom carinskom tijelu iz mjesta na kojem se drži ili je dostupna glavna računovodstvena evidencija podnositelja zahtjeva u carinske svrhe (sjedište) i gdje se treba obavljati barem dio radnji koje trebaju biti obuhvaćene odlukom. Odstupajući od članka 45. st. 1. Konvencije o zajedničkom provoza, zračni prijevoznik ne mora imati sjedište u ugovornoj strani ako u njoj ima regionalni ured. U Republici Hrvatskoj zahtjev za izdavanje odobrenja podnosi se Središnjem uredu Carinske uprave – Sektoru za carinski sustav i procedure. Zahtjev za izdavanje odobrenja podnosi se u elektroničkom obliku. Međutim, do datuma izrade potrebne aplikacije za carinske odluke zahtjev se može podnijeti u pisanom obliku koristeći obrazac iz Priloga 2. ove Upute.

Podnositelj zahtjeva dužan je u zahtjevu navesti da ima značajan broj letova između zemalja EU (i/ili zemalja zajedničkog provoza) te navesti da za razmjenu podataka među zračnim lukama koristi sustave elektroničke razmjene podataka, te priložiti dokaze o tome. Osim toga u zahtjevu je, između ostalog, potrebno navesti sljedeće podatke:

- oblik manifesta i podatke na manifestu,
- opis aktivnosti (količina prometa, vrsta veze),
- nazive otpremnih zračnih luka uključenih u postupak,

- nazive odredišnih zračnih luka uključenih u postupak.

2.2.2. Izdavanje odobrenja

Odobrenje za primjenu postupka provoza Unije na temelju elektroničkog manifesta za robu koja se prevozi zrakom izdaje se podnositeljima zahtjeva koji ispunjavaju sljedeće uvjete:

- podnositelj zahtjeva zračni je prijevoznik koji obavlja značajan broj letova među zračnim lukama u Uniji;
- podnositelj ima poslovni nastan na carinskom području Unije ili ima sjedište, glavni ured ili trajni poslovni nastan u Uniji;
- podnositelj zahtjeva redovito primjenjuje postupak provoza Unije ili nadležno carinsko tijelo zna da može ispuniti obveze u okviru postupka; i
- podnositelj zahtjeva nije počinio teške ili ponovljene povrede carinskog ili poreznog zakonodavstva.

Odobrenje za primjenu postupka provoza Unije na temelju elektroničkog manifesta za robu koja se prevozi zrakom primjenjuje se na postupke provoza Unije između zračnih luka koje su navedene u odobrenju.

Ako su ispunjeni opći i posebni uvjeti za uporabu ovog pojednostavnjenja, tijelo nadležno za izdavanje odobrenja dostavlja obavijest carinskim službama drugih zemalja članica/zemalja zajedničkog provoza na čijem su području otpremne i odredišne zračne luke povezane elektroničkim sustavom razmjene podataka, te traže njihovu suglasnost. Uz obavijest se prilaže i zahtjev. Oblik i sadržaj obrasca obavijesti odgovara obrascu iz Prilog 3 ove Upute.

U isto vrijeme zračni prijevoznik je dužan obavijestiti svoje urede u svim odredišnim zračnim lukama da kontaktiraju carinska tijela svake predmetne zračne luke, te ih obavijeste o manifestima i tehnologiji za razmjenu podataka koja će se koristiti (npr. SITA, PELICAN).

Po primitku primjerka obavijesti, nadležna carinska služba na odredištu obavještava carinske urede svojih zračnih luka da očekuju gore spomenuti kontakt. Carinski uredi odredišnih zračnih luka razmatraju s područnim uredima predmetne zrakoplovne kompanije jesu li ispunjeni uvjeti za primjenu provoznog postupka temeljem elektroničkog manifesta (posebno sustav elektroničke razmjene podataka, mogućnost da carina pristupi sustavu, mjesto kontrole robe, mjesto kontrole u upravi zračnog prijevoznika te po potrebi predstavnik zračnog prijevoznika).

Po završetku postupka savjetovanja, carinska tijela odredišne zračne luke obavještavaju svoja nadležna tijela je li zračna luka primjereno opremljena za uporabu tehnologije za razmjenu podataka koju predlaže predmetni zračni prijevoznik, te ispunjava li zračni prijevoznik prethodno utvrđene kriterije.

Nadležna carinska tijela zemlje odredišta dužna su u roku od 60 dana nakon primitka obavijesti, obavijestiti nadležna carinska tijela zemlje otpreme o potpunom ili uvjetnom odobrenju zahtjeva. Nadležna tijela zemlje kojoj je predan zahtjev izdaju odobrenje koje ovisi o određenim kriterijima i kvalifikacijama zemlje odredišta, ako postoje.

Ako unutar 60 dana od datuma obavijesti ne primi prigovor od nadležnih carinskih tijela odredišne zemlje, carinska služba zemlje otpreme odobrava uporabu provoznog postupka temeljem elektroničkog manifesta. Međutim, ako nadležno tijelo konzultirane zemlje naznači da podnositelj zahtjeva ne koristi redovito postupak provoza u toj zemlji, odobrenje neće uključiti tu zemlju.

Ako konzultirana zemlja odbije dati svoje odobrenje s obzirom na treći opći uvjet (vezano uz ozbiljne ili ponovljene prekršaje), dužna je navesti razloge i pripadajuće zakonske odredbe

počinjenih prekršaja. U takvom slučaju, nadležna tijela zemlje u kojoj je zahtjev podnesen uskratit će izdavanje odobrenja, te navesti razloge odbijanja.

Razmjena svih pismena na međunarodnom nivou odvija se preko Odjela za potrage i zaključenje postupaka ustrojenom pri Središnjem uredu Carinske uprave, Sektoru za carinski sustav i procedure.

Carinska uprava će donijeti odobrenje u skladu s primjerkom iz Priručnika o provožu, Dio VI. Pojednostavnjenja, Prilogu 8.4.

Odobrenje za uporabu proвозnog postupka temeljem elektroničkog manifesta, između ostalog, sadržavati :

- oblik manifesta i podatke na manifestu,
- nazivi otpremnih i odredišnih zračnih luka uključenih u postupak,
- uvjeti za odobrenje uporabe jedinstvenog elektroničkog manifesta kao proвозne deklaracije,
- napomenu da pojednostavnjenje vrijedi za proвозne operacije među zračnim lukama navedenim na odobrenju,
- napomenu da za prijevoz robe u zračnom prometu temeljem elektroničkog manifesta nije potrebno polaganje jamstva.

Pojednostavnjenje se primjenjuje na odlazne i dolazne letove. Odobrenje je valjano u navedenim zemljama te se primjenjuje samo na postupke provoza između zračnih luka navedenih u odobrenju.

Odobrenje za proвозni postupak temeljem elektroničkog manifesta podnosi se na uvid svaki puta kada to zahtjeva otpremni carinski ured.

Kada zračni prijevoznik želi promijeniti jednu ili više zračnih luka, mora predati novi zahtjev nadležnim tijelima zemlje u kojoj zračni prijevoznik drži ili ima dostupnu glavnu računovodstvena evidencija u carinske svrhe i gdje se treba obavljati barem dio radnji koje trebaju biti obuhvaćene odlukom.

3. PROVEDBA POSTUPKA PROVOZA S POMOĆU PAPIRNATIH DOKUMENATA

U okviru postupka zajedničkog provoza/provoza Unije temeljem papirnatih dokumenata, zračnom prijevozniku se odobrava uporaba robnog manifesta u papirnatom obliku, kao proвозne deklaracije.

Sadržaj robnog manifesta koji se koristi mora odgovarati primjerku iz Dodatka 3. Prilogu 9. Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu.

Prilikom uporaba ovog proвозnog postupka, roba stavljena u različite postupke provoza mora biti navedena na zasebnim manifestima koji služe kao proвозna deklaracija za svaki odnosni postupak.

Tako, na primjer, jedan let može biti obuhvaćen s tri manifesta:

- uobičajeni trgovački robni manifest (koji obuhvaća svu robu ukrcanu na zrakoplov), i,
- robni manifest koji služi kao proвозna deklaracija za vanjski postupak provoza Unije i na kojem je navedena sva roba stavljenu u postupak provoza T1, i,

- robni manifest koji služi kao proвозna deklaracija za unutarnji postupak provoza Unije propisan člankom 188. Delegirane uredbe, i na kojem je navedena sva roba stavljena u postupak provoza T2 ili T2F.

Robni manifest mora sadržavati sljedeće podatke:

- oznaku carinskog statusa robe, tj. T1 - ako se roba otprema u postupku vanjskog provoza Unije, te T2 ili T2F – ako se roba otprema u okviru postupku unutarnjeg provoza,,
- naziv zračnog prijevoznika koja prevozi robu,
- broj leta,
- datum leta,
- naziv otpremne zračne luke (utovar) i odredišne zračne luke (istovar)
- datum izdavanja i potpis.

Osim navedenog, za svaku pošiljku upisanu u manifest moraju biti navedeni sljedeći podaci:

- broj zračnog tovarnog lista,
- broj paketa,
- uobičajeni trgovački naziv robe koji uključuje sve pojedinosti nužne za njezinu identifikaciju ili, po potrebi, navod "Konsolidacija", koji može biti skraćen (istovjetno zbirnoj pošiljci). U takvim slučajevima zračni tovarni list za pošiljke na manifestu uključuje trgovački naziv robe, uz sve pojedinosti nužne za njezino prepoznavanje. Ti zračni tovarni listovi trebaju biti priloženi manifestu
- bruto masa.

3.1. Postupak u otpremnoj zračnoj luci

Zračni prijevoznik podnosi nadležnom carinskom uredu radi ovjere najmanje dva primjerka manifesta.

Carinski ured ovjerava manifeste pečatom carinskog ureda, upisuje datum ovjere, te sve potvrđuje potpisom i faksimilom carinskog službenika i zadržava jedan primjerak svakog manifesta.

3.2. Postupak u odredišnoj zračnoj luci

Zračni prijevoznik podnosi carinskom uredu odredišne zračne luke robu i primjerak manifesta koji se koristi kao proвозna deklaracija. U svrhu kontrole, odredišni carinski ured može zatražiti podnošenje robnih manifesta (ili zračnih tovarnih listova) za svu iskrcanu robu.

Carinski ured odredišne zračne luke zadržava jedan primjerak svakog podnesenog manifesta, te nije dužan vraćati primjerke manifesta carinskom uredu otpremne zračne luke.

Postupak provoza zaključuje se na temelju mjesečnog popisa koji sastavlja zračni prijevoznik.

3.3. Nadzor postupka provoza temeljem papirnatih dokumenata

Radi zaključenja postupaka provoza, zračni prijevoznik ili njegov predstavnik u odredišnoj zračnoj luci dužni su početkom svakog mjeseca sastaviti popis manifesta koji sadrži popis svih manifesta koji su tijekom prethodnog mjeseca podneseni carinskom uredu odredišne zračne luke. Popis manifesta sadrži sljedeće podatke:

- referentni broj svakog manifesta,
- odgovarajuću oznaku T1 ili T2 ili T2F,
- naziv (može i u skraćenom obliku) zračnog prijevoznika koji je prevezio robu,

- broj leta,
- datum leta.

Zračni prijevoznik ili njegov predstavnik sastavlja za svaku otpremnu zračnu luku zaseban popis koji je dužan predati carinskom uredu odredišne zračne luke.

Odredišni carinski ured ovjerava presliku popisa manifesta kojeg je sastavilo zračni prijevoznik, te ju šalje otpremnom carinskom uredu (što znači da jednom mjesečno carinski ured odredišne zračne luke dostavlja carinskom uredu svake otpremne zračne luke popis manifesta).

Odobrenjem za uporabu pojednostavnjenja, i u dogovoru s odredišnim carinskim uredom, Carinska uprava može ovlastiti zračnog prijevoznika da sam šalje mjesečni popis manifesta otpremnom carinskom uredu.

Otpremni carinski ured je dužan provjeravati je li primio popis.

Ako se utvrde nepravilnosti vezane uz podatke na manifestima navedenima na popisu, odredišni carinski ured obavještava otpremni carinski ured i nadležno tijelo koje je izdalo odobrenje te pri tome navodi konkretne zračne tovarne listove na koje se nepravilnosti odnose.

3.4. Posebni slučajevi

Zračni tovarni listovi za robu koja se već kreće u postupku provoza (prateća provozna isprava, karnet ATA, Obrazac 302, itd.), uključeni su u trgovački robni manifest, ali se ne navode na manifestu koji se koristi kao provozna deklaracija. Zračni tovarni list za takvu robu poziva se na postupak provoza koji se koristi (broj isprave, datum i otpremna carinski ured).

4. PROVEDBA POSTUPKA PROVOZA UNIJE TEMELJEM ELEKTRONIČKOG MANIFESTA

U okviru postupka provoza temeljem elektroničkog manifesta, zrakoplovnom poduzeću se može odobriti uporaba jedinstvenog (elektroničkog) robnog manifesta kao provodne deklaracije, kojim se obuhvaća roba stavljena u nekoliko postupaka provoza.

Provozni postupak temeljem elektroničkog manifesta može se odobriti zrakoplovnim poduzećima koja obavljaju značajan broj letova između zemalja EU (i/ili zemalja zajedničkog provoza), te koriste sustav elektroničke razmjene podataka (EDI) za prenošenje podataka između otpremnih i odredišnih zračnih luka.

4.1. Postupak u otpremnoj zračnoj luci

Robni manifest je isprava koju sastavlja zračni prijevoznik pri odlasku zrakoplova i predstavlja ispravu koja potvrđuje stvarni utovar robe u zrakoplov, te uključuje sljedeće podatke:

- uz odgovarajuću stavku na manifestu primjerenu oznaku T1, T2, TF, TD, C, F, ili X (vidjeti značenje istih u nastavku),
- naziv zračnog prijevoznika koje prevozi robu,
- broj leta,
- datum leta,
- naziv otpremne zračne luke (utovar) i odredišne zračne luke (istovar).

Za svaku pošiljku navedenu u manifestu moraju biti navedeni sljedeći podaci:

- broj zračnog tovarnog lista,
- broj pošiljki,
- uobičajeni trgovački naziv robe koji uključuje sve pojedinosti nužne za njezinu identifikaciju ili, po potrebi, navod „Konsolidacija“, koji može biti skraćen (istovjetno zbirnoj pošiljci). U takvim slučajevima zračni tovarni list za pošiljke u manifestu uključuje uobičajeni trgovački naziv robe, uz sve pojedinosti nužne za njihovu identifikaciju,
- bruto masa.

Oznake¹ T1, T2, TF, TD, C, F i X koriste se za označavanje odgovarajućih stavki na manifestu na sljedeći način:

Oznaka	Zajednički provoz	Provoz Unije
T1	Roba stavljena u vanjski postupak provoza T1	Roba stavljena u vanjski postupak provoza T1
T2	Roba stavljena u unutarnji postupka provoza T2	--
T2F	Roba stavljena u unutarnji postupak provoza T2	Roba stavljena u unutarnji postupak provoza Unije koja se kreće u, iz ili između posebnih fiskalnih područja, u skladu s člankom 188. DUCZU
TD	Roba već stavljena u postupak provoza *	Roba koja se već kreće u okviru postupka provoza Unije ili se prevozi u okviru postupka unutarnje proizvodnje, carinskog skladištenja ili postupka privremenog uvoza. U tom slučaju zračni prijevoznik navodi kraticu "TD" u odgovarajućem tovarnom listu dodatno navodeći podatak o korištenom postupku, broju i datumu proвозne deklaracije ili prijevozne isprave kao i uredu izdavanja. U tim slučajevima zračni prijevoznik navodi oznaku „TD“ u odgovarajući zračni tovarni list navodeći podatak o korištenom postupku, broju i datumu proвозne deklaracije ili prijevozne isprave kao i uredu izdavanja. Glavni obveznik za taj proвозni postupak nije zračni prijevoznik već korisnik postupka koji je naveden u proвозnoj deklaraciji
C (istovjetno T2L)	Roba Unije koja nije stavljena u postupak provoza	Roba Unije koja nije stavljena u postupak provoza te čiji se status može dokazati
X	Roba Unije koja se izvozi i koja nije stavljena u postupak provoza	Roba Unije koja se izvozi i koja nije stavljena u postupak provoza

4.2. Postupak u odredišnoj zračnoj luci

¹ Prilikom otpreme u zajedničkom proвозnom postupku koriste se samo oznake propisane Konvencijom - T1 ili T2

Postupak provoza smatra se završenim kada odredišni carinski ured primi manifest poslan elektroničkim putem i kada je roba dostupna carinskom uredu odredišne zračne luke.

Na zahtjev odredišnog carinskog ureda (ili otpremnog) zračni prijevoznik je dužan podnijeti papirnati ispis manifesta koji je razmijenjen elektroničkim putem.

4.3. Nadzor postupka provoza temeljem elektroničkog manifesta

Zračni prijevoznik je dužan voditi i čuvati podatke o statusu svih pošiljaka u svojoj komercijalnoj evidenciji 3 godine, plus razdoblje od početka tekuće godine. Ta se evidencija može voditi u papirnatom ili elektroničkom obliku.

Carinski ured otpremne zračne luke vrši naknadne kontrole unutar sustava za razmjenu podataka na temelju analize rizika.

Carinski ured nadležan za odredišnu zračnu luku vrši sustavne kontrole na temelju analize rizika i po potrebi šalje na provjeru pojedinosti manifesta carinskim tijelima otpremne zračne luke. Za provjeru se koristi isprave TC21(A) iz Priloga 1. ove upute.

Zračni prijevoznik odgovoran je za utvrđivanje i obavješavanje carinskih tijela o svim prekršajima, odstupanjima ili nepravilnostima otkrivenima u odredišnoj zračnoj luci, osobito onih koji se rezultat provjere provedene od strane zrakoplovnog poduzeća ili na temelju izvještaja o iskranom teretu (višak ili manjak), posebno s obzirom na zrakoplovni tovarni list za premetnu robu.

Odredišni carinski ured obavještava prvom prilikom otpremni carinski ured i tijelo koje je izdalo odobrenje za uporabu pojednostavnjenja o svim prekršajima i nepravilnostima, posebno s obzirom na zrakoplovni tovarni list predmetne robe.

U svrhu kontrole, svi zračni tovarni listovi vezani uz pošiljke navedene u manifestu moraju biti dostupni nadležnim tijelima.

Carinska tijela moraju imati stalan pristup podacima elektroničkim sustavima zračnih prijevoznika koji primjenjuju pojednostavnjeni postupak provoza Unije/zajednički postupak provoza temeljem elektroničkog manifesta za robu koja se prevozi zrakom.

5. ZBIRNE POŠILJKE („konsolidacije“)

Postoje dvije vrste zračnih zbirnih pošiljaka koje opisujemo nastavno:

- U slučaju kada zbirnu pošiljku formira zračni prijevoznik u tom slučaju samo zračni prijevoznik unosi oznaku carinskog statusa robe za svaki stavak u robnom manifestu;
- U slučaju kada je zbirna pošiljka predmet ugovora između pošiljatelja robe i konsolidatora taj je ugovor poznat kao interni zračni tovarni list (engl. House Air Waybill - HAWB). Prijevoz takve zbirne pošiljke u cijelosti se obavlja na temelju ugovora između konsolidatora i zračnog prijevoznika. Taj je ugovor poznat kao Glavni zračni tovarni list (engl. Master Air Waybill – MAWB). Konsolidacija je također predmet konsolidacijskog manifesta, koji je analitički sažetak svih pošiljaka sadržanih u konsolidaciji s referencom na interni zračni tovarni list za svaku pošiljku. Stoga je nužno razlikovati konsolidacijski manifest i robni manifest zračnog prijevoznika, koji služi kao provozna deklaracija.

Ako, u skladu s proвозnim postupcima temeljem papirnatih dokumenata ili temeljem elektroničkog manifesta, zračni prijevoznik prevozi konsolidaciju obuhvaćenu glavnim zračnim tovarnim listom, prihvaća se da ono ne zna sadržaj Internog zračnog tovarnog lista koji je sastavio konsolidator. U takvim slučajevima zračni prijevoznik može prihvatiti konsolidacije za otpremu uporabom proвозnih postupaka temeljem papirnatih dokumenata ili temeljem elektroničkog manifesta pod uvjetom da:

- se konsolidator obveže da je status pojedinačnih pošiljaka jednak onome na Internom zračnom
- tovarnom listu,
- konsolidacijski manifesti sadrže podatke određene u Dodatku 3. Prilogu 9. Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu,
- su na mjestu otpreme i odredištu Interni zračni tovarni listovi dostupni carinskoj kontroli,
- su konsolidacijski manifesti označeni odgovarajućim oznakama statusa robe,
- je zračni prijevoznik obaviješteno o najvišem statusu na konsolidacijskom manifestu. Redoslijed statusa je T1, T2, T2F (TF), TD, C, F, X.

6. ŽURNA (EKSPRESNA) DOSTAVA

Ako ulogu zračnog prijevoznika ima poduzeće za žurnu dostavu, ono također može podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenje za korištenje proвозnih postupaka temeljem papirnatih dokumenata ili temeljem elektroničkog manifesta.

U slučaju prijevoza robe Unije žurnom dostavom nije potrebno popunjavati manifest kao niti navoditi carinski status robe .

Zahtjev za proвозni postupak temeljem elektroničkog manifesta predaje se, ukoliko je moguće, u zemlji u kojoj se nalazi sjedište poduzeća za brzu dostavu.

Na prijevoz robe u postupku provoza poduzeća za žurnu dostavu primjenjuju se odredbe pojednostavnjenih postupaka provoza za zrakoplovna poduzeća (čl. 46.-48. Prijelazne Delegirane uredbe). Pod istim uvjetima kao i zrakoplovnim poduzećima Carinska uprava može poduzeću za žurnu dostavu odobriti uporabu pojednostavnjenog postupka provoza temeljem papirnatih dokumenata ili temeljem elektroničkog manifesta.

Ako poduzeće za brzu dostavu nastupa kao zračni prijevoznik i odobrena mu je uporaba proвозnog postupka s pomoću papirnatih dokumenata, dužno je izraditi zasebne manifeste za robu prema potrebi, u skladu s njezinim carinskim statusom.

Ako poduzeće za žurnu dostavu nastupa kao zračni prijevoznik i odobrena mu je primjena proвозnog postupka temeljem elektroničkog manifesta, poduzeće je dužno sastaviti manifest i navesti carinski status za svaku robnu stavku.

U slučajevima kada dva ili više zrakoplovnih dostavljača/poduzeća za žurnu dostavu unajme dio zrakoplova, oba poduzeća mogu nastupati kao zračni prijevoznik.

Ako poduzeće za žurnu dostavu ne nastupa kao zračni prijevoznik i za prijevoz ima ugovor s drugim zračnim prijevoznikom, postoje dva moguća scenarija:

- ako zračni tovarni list obuhvaća jednu pošiljku, poduzeće za žurnu brzu dostavu navodi carinski status pošiljke na zračnom tovarnom listu,

- ako zračni tovarni list obuhvaća nekoliko pošiljaka, primjenjuju se pravila koja vrijede za zrakoplovne zbirne pošiljke.

U slučajevima kada se pošiljke žurne dostave prevoze putem zrakoplovnih dostavljača, treba imati na umu sljedeća načela:

- a) dostavljač putuje kao obični putnik,
- b) ekspresni paketi navode se na manifestu zrakoplovnog dostavljača/tvrtke za ekspresni prijevoz,
- c) zračni prijevoznik prevozi pakete kao prekomjernu prtljagu, obično u spremištu zrakoplova,
- d) prekomjerna se prtljaga ne pojavljuje na manifestima zračnih prijevoznika, i
- e) takve su pošiljke ne mogu smatrati osobnom prtljagom (pošiljke su predmet komercijalnog ugovora o prijevozu i nisu obuhvaćene odredbama članka 210. PUCZU).

7. PRIJEVOZ ZRAČNIH POŠILJKI CESTOM

Zračna pošiljka se između dvije zračne luke u zemljama članicama EU (i/ili zemljama zajedničkog provoza) može prevesti cestom pri čemu zračni prijevoznik koristi manifest kao teretni list kojeg prilaže deklaraciji za postupak provoza. Kao deklaracija za postupak provoza koristi se standardna deklaracija pri čemu je polaganje osiguranja obvezno.

U slučaju uporabe proвозnog postupka temeljem papirnatih dokumenata svi manifesti moraju biti priloženi proвозnoj deklaraciji. U slučaju uporabe proвозnog postupka temeljem elektroničkog manifesta, proвозnoj deklaraciji se prilaže papirnati ispis elektroničkog manifesta.

Ovakav postupak je moguć pod uvjetom da je deklarirani odredišni ured nadležan za zračnu luku.

U slučaju prijevoza cestom na snazi su sva pravila provoza propisana za proвоз u cestovnom prometu.

Proвозna deklaracija podnosi se za svaku odredišnu zračnu luku, te mora sadržavati: broj leta u polju 31., i šifru „4“ u polju 25.

Otpremnom i odredišnom carinskom uredu podnosi se kopija manifesta zajedno s Pratećom proвозnom ispravom.

Uključenim uredima također se podnosi kopija zračnog tovarnog lista za svaku pošiljku iz manifesta.

8. PRIMJENA UPUTE

Odobrenja za pojednostavnjeni postupak u zračnom prometu razine 1. koja su izdana na temelju Uredbe (EEZ) br. 2913/92 (CZZ) odnosno Uredbe (EEZ) br. 2454/93 (UPCZZ) koja su valjana 1. svibnja 2016. ostaju valjana do ponovne procjene odobrenja u skladu s člankom 250. stavkom 1. DUCZU.

Odobrenja za pojednostavnjeni postupak u zračnom prometu razine 2. izdana na temelju Uredbe (EEZ) br. 2913/92 (CZZ) odnosno Uredbe (EEZ) br. 2454/93 (UPCZZ) koja su valjana 1. svibnja 2016. ostaju valjana najkasnije do 1. svibnja 2018. godine.

Ova Uputa primjenjuje se od 01. svibnja 2016. godine a danom početka primjene ove Upute prestaje se primjenjivati Uputa Središnjeg ureda - Carinske uprave broj 64/13 - KLASA: 011-02/13-03/64, URBROJ: 513-02-1210/1-13-1 od 28. lipnja 2013.

**P.O. MINISTRA FINANCIJA
ZAMJENICA RAVNATELJA
CARINSKE UPRAVE**

Vesna Kadić Komadina

U privitku:

- Prilog 1. – Obrazac zahtjeva za provjeru TC21(A)
- Prilog 2. – Zahtjev za odobrenje pojednostavnjenja
- Prilog 3. – Obrazac obavijesti

Dostaviti:

- Uredu ravnatelja Carinske uprave,
- zamjenicima ravnateljima,
- pomoćnicima ravnatelja,
- Područnim carinskim uredima, svima,
- Samostalnom sektoru za drugostupanjski upravni postupak
- pismohrani.

Način otpreme:

- elektroničkom poštom.